

про закінчення школи відбувається в урочистій святковій атмосфері виставкової зали, де присутні можуть познайомитися з дипломними роботами випускників, виконаними в різних художніх техніках – живописній, графічній, також представлені чудові батіки, гобелени, вітражі, твори скульптури. Тобто виставка представляє всі напрямки образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, за якими працює школа. Педагогічний колектив Полтавської дитячої художньої школи – самовіддані, творчі висококваліфіковані викладачі, що назавжди пов'язали своє життя з мистецтвом, зі школою, – разом з учнями переживають радість перемог, вчать долати труднощі і не зупинятися на досягнутому.

Аналіз діяльності школи ще раз доводить, що локальні вияви процесів різних галузей культури заслуговують на те, аби бути вписаними до загальнокультурного вітчизняного мистецького контексту, отже, є всі підстави вважати, що культура Полтавщини, її художнє життя відкриває численні перспективні напрямки для подальших наукових розвідок.

Список використаних джерел

1. Статутні документи Полтавської дитячої художньої школи імені Святослава Пашинського.
2. Звіти Полтавської дитячої художньої школи імені Святослава Пашинського.

Коршунова Наталія,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи № 3 імені Бориса Гмирі
(м. Полтава)

ПІДГОТОВКА УЧНІВ ДО ВІДКРИТИХ ВИСТУПІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ

Анотація. У статті зазначається, що відповідно до програми навчання у дитячій музичній школі учень неодноразово бере участь у відкритих виступах: після закінчення кожного семестру, в академічному концерті, у

концертах школи, виступах на батьківських зборах та музичних конкурсах. Тому підготовка учнів до відкритих виступів під час навчання в музичній школі має вирішальне значення для їх музичного розвитку та впевненості на сцені. Даються практичні поради щодо презентації власних досягнень учня музичної школи.

Ключові слова: *відкриті виступи, публічні виступи, підготовка учнів у музичній школі, сценічне хвилювання.*

Важливим аспектом навчання учня у мистецькому закладі є публічний виступ, який передбачає демонстрацію результатів як самостійної, так і аудиторної роботи. Ситуація публічного виступу може бути травматичною для психіки як дорослої людини, так і дитини. Педагогічний процес – це єдина, цілеспрямована лінія, і якщо на тривалому, складному шляху цього процесу мали місце помилки, прорахунки, то перед «фінішем» – виходом на сцену – не допоможуть ні умовляння, ні психологічний вплив. Таким чином, потрібно проаналізувати увесь шлях, починаючи із вибору програми та закінчуючи поведінкою на сцені. Тому підготовка до стресової ситуації концертної презентації власних досягнень є актуальною проблемою педагогічно-мистецької науки.

Психолого-педагогічні аспекти підготовки учнів до концертних виступів висвітлюються в працях багатьох закордонних та вітчизняних педагогів-дослідників. Вивчення сучасної музично-педагогічної літератури та праць з музичної психології показує, що в педагогічній теорії розглядаються різні аспекти підготовки до концертних виступів. Майже кожен дослідник пропонує власну теоретико-методичну концепцію: О. Кондаш будує свою теорію ґрунтуючись на наукових підходах до вивчення тривожності та емоційних станів [1, с. 32]; Ю. Литвиненко створює свою систему на основі теорії стресових станів; зарубіжні автори Г. Клікштайн, Х. Мюллер відштовхуються від емоційної природи сценічного хвилювання, джерелом якого виступає емоція страху [2, с. 1; 3, с. 135]. Вклад кожного з перелічених авторів неможливо переоцінити, тому результати їх

роботи необхідно популяризувати та впроваджувати в практику

Публічний виступ – це підсумок всієї системи навчання дитини, де все пов'язано: виховання музичного мислення, слухових відчуттів, пам'яті, рухових навичок, а також контроль педагога за режимом та дисципліною домашніх занять.

Богдан Є. В. у своїй статті «Особливості підготовки учнів музичних шкіл до концертних виступів», зазначає: «На етапі навчання в музичній школі закладаються основи майбутньої професійної діяльності. Вчитель зі спеціальності має володіти теоретичними знаннями та навичками підготовки учнів до концерту, вміти залучити їх до концертного життя так, щоб це приносило радість, а не страждання» [4, с. 12].

Підготовка учнів до відкритих виступів є важливою складовою їхнього розвитку. Багато факторів впливає на майстерність виконання творів. Не говорячи вже про музичні здібності учня, має значення його фізична та нервова конституція, загальний, культурний, інтелектуальний рівень, які говорять про особливості його індивідуальності.

У процесі підготовки учнів до відкритих виступів акцентуємо увагу на таких аспектах, які можуть допомогти учням досягти успіху. Назвемо їх:

1. Добір репертуару: добір відповідних і привабливих творів, які відповідають рівню та здібностям учня, є ключовим. Важливо збалансувати складні п'єси з тими, у яких учень почувається комфортно та впевнено грає.

2. Регулярна практика: дуже важливо заохочувати учнів до постійної практики. Встановлення регулярних розкладів тренувань і цілей може допомогти учням залишатися зосередженими та готовими до своїх виступів.

3. Можливості виступу: надання учням можливостей для частих виступів, таких як концерти, майстер-класи або змагання, може допомогти їм зміцнити впевненість і отримати досвід виступу перед аудиторією.

4. Присутність на сцені: важливо навчити учнів, як представляти себе на сцені. Це стосується пози, виразу обличчя та способів спілкування з аудиторією під час виступу.

5. Музична інтерпретація: важливо допомогти учням зрозуміти музичність твору, який вони виконують. Це включає динаміку, фразування, артикуляцію та загальну інтерпретацію музики.

6. Зворотній зв'язок і підтримка: надання учням конструктивного зворотного зв'язку та підтримки до та після виступу може допомогти їм удосконалитися та рости як музиканту. Ключовим створення позитивного та сприятливого середовища.

Врахування вищезазначених у підготовці до концертного виступу викладачі музичних шкіл можуть допомогти учням розвинути свої виконавські навички, стати впевненими та експресивними музикантами на сцені.

Дати однозначний рецепт для того, щоб учнівський виступ мав успіх, неможливо. Кожна людина – неповторна індивідуальність, і, таким чином, методи підготовки завжди повинні ґрунтуватися на індивідуальних якостях кожного учня. Шлях до істини різноманітний. Є тільки одна незаперечна, незмінна величина – спокій вчителя (але не байдужість), доброзичливе ставлення до учня, вміння вселяти йому впевненість у своїх силах, якими б малими вони не були.

Список використаних джерел

1. Кондаш О. Хвилювання – страх перед випробуванням: пер. з словацької. К., 1981. 169 с.
2. Gorrie Jon Performing in the zone..San Bernerdino, CA, 2009. 224 с.
2. Klickstein Gerald The musician's way: a guide to practice, performance, and wellness. Oxford University Press, 2009. 360 с.
3. Богдан Є. В. Особливості підготовки учнів музичних шкіл до концертних виступів». С. 142-148. // [URL:file:///C:/Users/dmitr/Downloads/4061-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-7035-1-10-20190511.pdf](file:///C:/Users/dmitr/Downloads/4061-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-7035-1-10-20190511.pdf)